

Raadsstuk

Onderwerp: Herziening van de huidige Financiële beheerverordening

1. Inleiding

Volgens artikel 212 van de Gemeentewet stelt de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Met de voorgestelde herziening wordt de verordening aangepast aan de actualiteit en worden het huidige Treasurystatuut en de beheerverordening Grond- en gebouwenexploitatie hierin opgenomen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- De Financiële verordening 2013 vast te stellen.
- De Financiële beheerverordening 2012 in te trekken.
- Het Treasurystatuut 2009 in te trekken.
- De beheerverordening Grond- en gebouwenexploitatie 2007 in te trekken.

3. Beoogd resultaat

Een Financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 Gemeentewet) die geheel in lijn is met de meest recente wetwijzigingen, adviezen van de commissie Begroting en verantwoording (BBV) en inzichten van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

4. Argumenten

Getoetst aan de actualiteit

Vorig jaar heeft de financiële verordening (2011/439489) al een technische wijziging ondergaan door aanpassing aan de nota Activabeleid. Met de huidige aanpassingsronde zijn alle artikelen grondig geëvalueerd en geactualiseerd waarbij in beginsel het VNG model als uitgangspunt is gehanteerd.

Inclusief treasurystatuut

Vanuit de ambitie de treasuryfunctie te versterken ontstond ook de behoefte de financiële verordening aan te passen. Het huidige Treasurystatuut (2009/115725) namelijk bevoegdheden die onderling conflicteren en die conflicteren met het mandaatregister. In het kader van de dualisering van het decentrale bestuur hoeft een verordening geen verdeling van bevoegdheden / administratieve organisatie meer te bevatten. Dit is in december 2008 gewijzigd in de wet Financiering decentrale overheden (Fido). De desbetreffende passage is dan ook uit artikel 212 van de Gemeentewet geschrapt. Op basis hiervan is, conform VNG advies, ervoor gekozen om het treasurystatuut in te trekken en te vervangen door een artikel in de financiële verordening over de financieringsfunctie. Het intrekken van het treasurystatuut lost de problemen van de conflicterende bevoegdheden op.

Inclusief beheerverordening Grond- en gebouwenexploitatie

Het vervangen van een verordening door het opnemen van een artikel in de financiële verordening bleek ook toepasbaar te kunnen zijn op de voormalige beheerverordening Grond- en gebouwenexploitaties (2006/1595). Ook hier is, conform VNG advies, ervoor gekozen om de beheerverordening in te trekken en te vervangen door een groep van artikelen, gepresenteerd onder een separate titel Grond- en gebouwenexploitaties. De voormalige verordening is flink

geactualiseerd. Zo bevat de voorgestelde titel regels over de volgende aanbevelingen uit de in 2012 door de commissie BBV bijgestelde notitie grondexploitatie: 1) vastleggen van de autorisatie van grondexploitatiebudgetten en jaarlijkse actualisatie via raadsbesluit, 2) formuleren van gedragsregels over de vervaardigingskosten van niet in exploitatie genomen gronden, 3) uitwerken van het voorzichtigheidsbeginsel en realisatiebeginsel met betrekking tot het tussentijds winstnemen en 4) formuleren van criteria voor looptijd en grootte van grondexploitaties.

De herzieningen zijn op hoofdlijnen:

Autorisatie van de begroting

Binnen gemeenten is, conform de opzet van het BBV, het autorisatieniveau bepaald op programmaniveau. Gemeente Haarlem heeft echter in het verleden een lager autorisatieniveau vastgesteld, namelijk op beleidsveldniveau. Hierdoor hanteert Haarlem in de praktijk 31 programma's hetgeen administratief extra lasten met zich meebrengt die er bij een autorisatieniveau op programmaniveau niet zouden zijn. Iedere verschuiving tussen beleidsvelden moet immers goedgekeurd worden door de raad. De raad stuurt eigenlijk op een te gedetailleerd niveau en het college heeft amper de ruimte om binnen de programma's middelen te verdelen. Om als raad zelf meer op hoofdlijnen te kunnen sturen en het college een meer integrale afweging en inzet van middelen te gunnen, wordt voorgesteld het oorspronkelijk bedoelde autorisatieniveau op programmaniveau te herstellen. Anticiperend op het hogere autorisatieniveau zijn de artikelen 2, 4 en 7 aangepast.

Verhoging rapportagegrens

Voorgesteld wordt de rapportagegrens te verhogen van € 50.000 naar € 250.000. Dit sluit aan bij de rapportagegrens zoals die bij de eerste bestuursrapportage 2012 is gehanteerd. Aanpassing hiervan is gedaan in artikel 4 lid 4.

Waardering en afschrijving vaste activa

In de vorige verordening werd bepaald dat op vaste activa lineair wordt afgeschreven met ingang van het jaar na ingebruikname / voltooiing van het actief. Dit wordt nu specifiek geformuleerd als "het jaar na ingebruikname". Er ligt immers wat afschrijving betreft geen relatie met het moment van realisatie van de investering. Deze aanpassing moet ook gedaan worden in de nota Activabeleid.

De afschrijvingstermijnen waren voorheen als bijlage bij deze verordening gevoegd maar, om praktische redenen, wordt voorgesteld dit als bijlage bij de nota Activabeleid te voegen.

Ook het minimumbedrag voor activeren ter grootte van € 10.000 is hier vervallen. Deze regel is in de nota Activabeleid beter op zijn plaats.

De verplichting om deze nota eenmaal in de vier jaar te actualiseren is nu vervangen door de term "periodiek".

De mutaties hebben allen betrekking op artikel 8.

Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor de oninbaarheid van vorderingen moet een gemeente een voorziening vormen. Dit artikel 9 is nieuw opgenomen.

Reserves

Met het vaststellen van deze nota stelt de raad de kaders voor reservevorming vast. Dit artikel 10 is nieuw opgenomen.

Vaststelling hoogte belastingen en rechten

Dit artikel 12 is nu beperkt tot belastingen en rechten. Dit artikel betrof voorheen ook heffingen en prijzen.

Financieringsfunctie

Het Treasurystatuut 2009 wordt vervolgens, op advies van VNG, in geactualiseerde en geaggregeerde vorm weergegeven. Ten opzichte van het Treasurystatuut zijn de bepaling over het uitzetten van overtollige geldmiddelen iets globaler verwoord. Eerder werd namelijk voorgeschreven dat uitzettingen uitsluitend mogelijk waren bij financiële ondernemingen met minimaal een AA minus rating, afgegeven door tenminste twee gezaghebbende ratingbureaus zoals Standard & Poor's, Moody's en Fitch of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteitseis geldt van 0%. Deze bepaling uit het Treasurystatuut is strenger dan de regeling Uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) die stelt dat een A rating voldoet bij uitzettingen korter dan 3 maanden.

Per 1 januari 2013 wordt voor lagere overheden verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Met dit vooruitzicht heeft bovenstaande passage geen toepassing meer. Maar ook zonder verplicht schatkistbankieren is het, in verband met de strengere ratingbeoordelingen, niet langer praktisch mogelijk om bij uitzettingen strengere regels dan Ruddo te hanteren.

Het Coalitieakkoord meldt op bladzijde 18 dat leningen en garanties niet meer worden verstrekt. Mocht hierop een uitzondering worden gemaakt dan worden er zekerheden bedongen en motiveert het college in zijn besluit het publieke belang van de gemeente.

De regels over de financieringsfunctie zijn vervat in artikel 13.

Grondexploitaties en de planning & control cyclus

Er wordt duidelijk aangegeven wat de grondexploitatie bevat en dat deze door de raad wordt geopend, herzien en geliquideerd.

Belangrijkste voorgestelde wijziging is dat grondexploitaties voor de besluitvorming, net als investeringen, terugkomen bij de begroting. Het MPG wordt niet alleen opgesteld maar ook door de raad vastgesteld. Op deze manier wordt het verloop van de grondexploitaties volledig verankerd in de planning en control cyclus. Dit wordt geregeld in artikel 15.

Waardering en marktwaarde

Ten aanzien van nog niet in exploitatie genomen gronden wordt voorgesteld aan de boekwaarde geen rente toe te rekenen. Er is immers nog geen sprake van vervaardigingsproces. Overige regels over waardering en marktwaarde staan beschreven in artikel 17.

Resultaatbepaling en reservering

Met betrekking tot de reserves wordt voorgesteld, bij de actualisatie van de nota, de reserve Erfpacht op te heffen en het saldo te doteren aan de reserve Grondexploitatie. Reden hiervoor is dat het terugdringen van het aantal reserves de

transparantie en efficiency verhoogd. Bovendien verloopt de voeding van de reserve Erfpacht moeizaam. Ook wordt voorgesteld aan de voorziening Toekomstige verliezen jaarlijks rente toe te voegen. Regels over de overige relevante reserves en resultaatbepaling, inclusief het tussentijds winstnemen, staan vermeld in artikel 17.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing

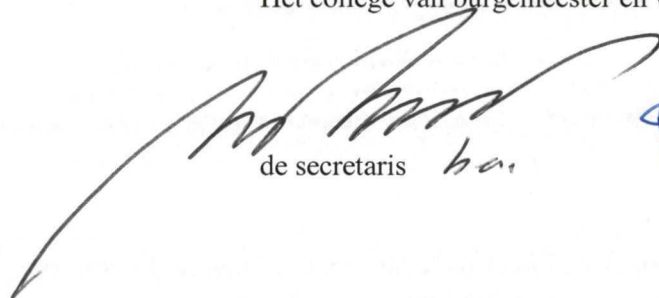
6. Uitvoering

Na het vaststellen van de financiële verordening wordt deze bekendgemaakt in de Stadskrant en via overheid.nl waarna de verordening binnen de organisatie wordt verspreid, ter uitvoering en toetsing van deze aangepaste richtlijnen. De aanpassingen hebben betrekking op het verslagjaar 2013 en verder.

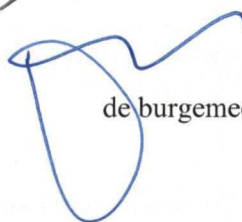
7. Bijlagen

Financiële verordening gemeente Haarlem ex artikel 212 Gemeentewet.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

1. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- De Financiële verordening 2013 vast te stellen.
- De Financiële beheersverordening 2012 in te trekken.
- Het Treasurystatuut 2009 in te trekken.
- De beheerverordening Grond- en gebouwenexploitatie 2007 in te trekken.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter